

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології

До 35-річчя кафедри культурології

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

**Альманах наукового товариства “Афіна”
кафедри культурології**

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної
інтеграції людства у XXI століття”*

15-17 листопада 2006 року

Випуск 5

Заснований в 2000 році

Рівне – 2007

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології: Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і перспективи культурної інтеграції людства у XXI століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

Виткалов В.Г. - **Головний редактор:**
- кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри культурології РДГУ (голова редколегії)

Афанасьєв Ю.Л. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Баканурський А.Г. - доктор мистецтвознавства, професор (Одеса);
Воробйов А.М. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Граб О.В. - кандидат мистецтвознавства, доцент, куратор студентського наукового товариства „Афіна” РДГУ;
Дем’янчук О.Н. - доктор педагогічних наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Жилиук С.І. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Кралуєк П.М. - доктор філософських наук, професор НУ „Острозька академія”;
Круль П.Ф. - доктор мистецтвознавства, професор НУ ім.В.Стефаніка (Івано-Франківськ);
Кушнарєнко Н.М. - доктор педагогічних наук, професор (ХДАК);
Постоловський Р.М. - кандидат історичних наук, професор РДГУ, Заслужений діяч науки і техніки України;
Стоколос Н.Г. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Поніманська Т.І. - кандидат педагогічних наук, професор РДГУ;
Троян С.С. - доктор історичних наук, професор РДГУ;
Уланова С.І. - доктор філософських наук, професор ДАКККіМ (Київ);
Швецова-Водка Г.М. - доктор історичних наук, професор РДГУ.

Арцишевський Р.А. - **Рецензенти:**
- доктор філософських наук, професор Волинського державного університету ім. Лесі Українки;
Брилін Б.А. - доктор педагогічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Науковий редактор – **проф. Виткалов В.Г.**
Упорядники випуску – **проф. Виткалов В.Г., Граб О.В.**

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 29.12.2005 р.).

Відповідальність за достовірність представленої матеріалу, а також за точність наведених цитат, імен, дат тощо несуть автори. Редакція залишає за собою право корегувати матеріали. Рукописи не рецензуються й авторам не повертаються. Редакція може й не поділяти точку зору авторів.

8. Зейлигер – Рубинштейн Е.И. Очерки по истории воспитания и педагогической мысли. – Л., 1978. – 107 с.
9. Коменский Ян Амос. Избр. пед. соч. – М.: Учпедгиз, 1955. – С.116.
10. Кириленко С.В. Проблема формування культури здоров'я в історії теоретичної думки та в сучасній практиці //Педагогіка і психологія. Вісник Академії педагогічних наук України. – 2004. – № 1. – С.48-57.
11. Локк Д. Соч: В 3-х т. – М.: Мысль, 1988. – Т.1. – С.413.
12. Лукьянов Б.Г. В мире эстетики: Книга для учащихся старших классов. – М.: Просвещение, 1983. – 192.-С.174
13. Макаренко А.С. Выбранные педагогические творения: В 7 т. – К.: Рад.школа, 1954.
14. Поташнюк Р.З. З історії розвитку науки про здоров'я. – Луцьк, 1997. – 136 с.
15. Русова С.Ф. Дидактика. – Прага: Сіяч, 1925. – С.17.
16. Салерский кодекс здоровья, написанный в четырнадцатом столетии философом и врачом Арнольдом из Виллановы / Пер. с лат. Ю.Ю.Шульца. – М.: Медицина, 1980. – С.17.
17. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. – К.: Рад. школа, 1988. – 272 с.
18. Ушинский К.Д. Собрание сочинений. – М.: Учпедгиз, 1950. – Т.8. – 775 с.
19. Френе С. Избранные пед.соч. – М.: Прогресс, 1990. – 302 с.
20. Фуко М. Герменевтика субъекта // Социо – Логос. – М.: Прогресс, 1991. – С.285-291.
21. Хрестоматия по истории зарубежной педагогики. – М.: Просвещение, 1984. – 385 с.
22. Цицерон Марк Тулий. О старости. О дружбе. Об обязанностях. – М.: Наука, 1974. – С.85.
23. Шопенгауэр А. Избранные произведения. – М.: Просвещение, 1992. – С.198.

УДК 930.8 (477.82)

Семенович О.Л. – *магістрантка кафедри культурології РДГУ*
н.к. – доц. Пономарьова Т.О.

ІСТОРИОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНИ

Давня Русь – одна з могутніх держав Європи Х-ХІІІ ст., що відіграла велику роль в історії східних слов'ян та інших народів, сприяла їх суспільно-політичному, економічному й культурному розвитку, впливала на міжнародне життя Європи, підтримувала і розвивала торговельні, політичні й культурні зв'язки з багатьма країнами Заходу і Сходу.

Про могутню східнослов'янську державу згадували в різних частинах світу. Відомості арабських авторів, свідчення скандинавських саг, французькі епічні твори змальовують Русь як велику країну, що посідала важливе місце в системі європейських політичних, економічних і культурних зв'язків. Аль-Масуді, наприклад, повіломляв, що руси „утворюють великий народ”; у знаменитій пісні про Роланда засвідчується участь руських дружин у війні проти Карла Великого, візантійський автор Микита Хоніат зізнається, що саме „християнський руський” народ урятував його країну від навали половців [8, с.675]. Тож цілком природно, що Давній Русі присвячено багато наукової літератури. У працях вітчизняних істориків С. Бабишина, І.Винокура, С. Трубочанінова, Б. Грекова, М. Грушевського, В. Довженка, Б. Колчина, Т. Макарової, Н. Полонської-Василенко, Б. Рибаківа та ін. розгорнуто широку панораму розвитку цієї держави, її історію, культуру, зв'язки з іншими країнами.

У ХІХ – початку ХХ ст. помітно зріс інтерес до окремих земель – князівств Русі. Вийшло у світ чимало монографій, у яких підсумовано результати попередніх досліджень, зібрано численні джерела до історії Галицької, Волинської, Київської, Чернігівської, Переяславської, Полоцької та інших земель.

У представленій розвідці зосередимо свою увагу на загальних працях, у яких окреслено основні етапи історичного та культурного розвитку Волинської землі, адже детальна різнобічна інформація про неї доповнить загальне тло культурного життя тієї доби. Над цією темою працювали такі відомі дослідники, як В. Александрович, С. Бабишин, С. Безносів, Л. Войтович, П. Грицак, П. Іванов, М. Котляр, І. Крип'якевич, М. Кучинко, І.Левкович, С. Панишко, В. Пашуто, О. Цинкаловський, І. Шараневич, Я. Ісаєвич, І.Шараневич та ін. Їхні праці мають велике значення для вивчення історії та культури нашого краю давньоруського періоду. Зокрема цінним джерелом у цьому контексті є монографія М. Кучинка „Волинська земля Х – середини ХІV ст.” [12], яку автор здебільшого присвятив вивченню питань археології. Він переконливо показав роль і місце Галицько-Волинської держави у складі Давньої Русі, висвітлив її суспільно-економічний та культурний розвиток.

У праці Л. Войтовича „Волинська земля князівських часів (Х-ХІ ст.)” [4] окреслено основні етапи розвитку Волині Х-ХІ ст., формування її території та етнічного складу населення. Значну увагу в цьому дослідженні приділено саме культурним процесам давньоруської Волині.

Інформацію про формування наших земель ми черпаємо з роботи М. Котляра [10], де окреслено межі нашого краю, зв'язки волинян з іншими народами, впливи обох сторін на розвиток соціальних, економічних, політичних та культурних процесів.

Чимало яскравих фактів та аналітичних висновків вміщено у книгах П. Грицака „Галицько-Волинська держава” [6], В. Пашуто, „Очерки по истории Галицко-Волынской Руси” [22], І. Крип'якевича „Галицько-Волинське князівство” [11], Я. Ісаєвича „Галицько-Волинська держава” [7]. В них змальовано розвиток цього князівства від початку його заснування, здійснено своєрідний нарис історії та культури краю за часів князювання

Волинській державі.

Деякі матеріали про мистецьке життя краю вміщено в дисертаційному дослідженні Р. Михайлової „Художня культура південно-західної Русі X – першої половини XIV ст.” [19].

Справжнім скарбом у контексті мистецтва давньоруського періоду на Волині є ікона „Богородиця Одигітрія” XIII ст. із с. Дорогобуж. Ця унікальна пам’ятка іконопису цікавила і досі є предметом особливої уваги багатьох дослідників. Про неї написано чимало праць.

У цьому зв’язку цінним джерелом нам слугує дослідження З. Отковича „До питання атрибуції, датування та реконструкції ікони „Богородиця Одигітрія” XIII ст. із села Дорогобуж” [20].

Однією із яскравих форм реалізації мистецької думки є, безперечно, архітектура. І саме в період Київської Русі розпочинається активне будівництво храмів, у тому числі й на території Волині. Центром Волинського князівства стає місто Володимир, де в основному й зосереджується активне будівництво храмів. Руїни деяких із них дійшли до нашого часу і викликають неабиякий інтерес науковців та дослідників.

Продовжуючи аналіз теми, наголосимо що чимало наукових праць присвячено архітектурі м. Володимира. Це, перш за все, роботи М. Каргера „Вновь открытые памятники зодчества XII-XIII вв. во Владимире-Волынском” [9], М. Малевської „Раскопки архитектурных памятников в Любомле и Владимире-Волынском” [18], „Архитектурно-археологические исследования во Владимире-Волынском” [16], А. Песковой „Раскопки памятников архитектуры XII вв. в г. Владимире-Волынском” [24], П. Раппопорта „Раскопки древнерусской церкви „Старая кафедра” во Владимире-Волынском” [30] та „Мстиславов храм во Владимире-Волынском” [29]. Цьому ж питанню присвятив чимало праць відомий дослідник із Луцька М. Кучинко [13, 14, 15].

Для дослідження архітектури краю в XI-XIII ст. велике значення мають праці згаданих вже нами М. Малевської, А. Песковой „Древнерусская Успенская церковь в Дорогобуже Волынском” [17], а також розвідки С. Панишка „Дослідження оборонних споруд на давньоруських городищах Волині” [21], С. Безносова „Архитектура Западной Украины” [3].

Завершуючи свій розгляд, підкреслимо, що ще обов’язково будуть з’являтися наукові дослідження в цій галузі, які доповнять історіографію давньоруської культури Волині.

На нашу думку, історія культури давньоруської Волині достатньо висвітлена лише в літературних джерелах, але деякі питання тут ще не достатньо вивчені. Це зокрема стосується рівня політичної культури населення, князівської верхівки, регіональних та етнічних особливостей краю, загалом окремих граней мистецького життя, життєдіяльності окремих діячів культури тощо.

Тож, треба думати, й надалі будуть з’являтися дослідження різнобічних сторін розвитку суспільно-культурного життя та мистецького світогляду давніх русичів, що дозволить підготувати врешті-решт повноцінну історію культури нашої держави.

Джерельні приписи

1. Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинської держави / Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України. – Львів, 1999. – 132 с.
2. Ауліх В.В. До питання про місцезнаходження літописної Пересопниці // Середні віки на Україні. – К.: Наукова думка, 1971. – С. 168-176.
3. Безносов С. Архитектура Западной Украины. – М., 1946. – 95 с.
4. Войтович Л.В. Волинська земля – князівських часів (X-XI ст.) // Проблеми історичної географії України. – К.: Наукова думка, 1991. – С. 10-23.
5. Генсьорський А.І. Галицько-Волинський літопис / Процес складання; редакції і редактори. – К.: Вид-во АН УРСР, 1958. – 101 с.
6. Грицак П. Галицько-Волинська держава. – Нью Йорк, 1958. – 176 с.
7. Ісаєвич Я.Д. Галицько-Волинська держава. – Львів, 1999. – 40 с.
8. Історія української культури. Енциклопедія у 5-ти т. – К.: Наукова думка, 2001. – Т. 1. – 1136 с.
9. Каргер М.К. Вновь открытые памятники зодчества XII-XIII вв. во Владимире-Волынском // Ученые записки ЛГУ. – 1958. – Вып. 29. – № 252. – С. 3-33.
10. Котляр М.Ф. Формування Волинської землі // Волинь. – 1995. – № 2. – С. 36-54.
11. Крип’якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. – К.: Наукова думка, 1984. – 174 с.
12. Кучинко М.М. Волинська земля X – середини XIV ст.: археологія та історія. Навч. посіб. – Луцьк: Вежа, 2002. – 314 с.
13. Кучинко М.М. О работах во Владимире Волынском // АО 1976. – М., 1977. – С. 322-323.
14. Кучинко М.М. Раскопки древнего Владимира-Волынского // АО 1975. – М., 1976. – С. 349-350.
15. Кучинко М.М. Стародавній Володимир-Волинський. – Луцьк, 1987. – 20 с.
16. Малевская М.В. Архитектурно-археологические исследования во Владимире-Волынском // АО 1976. – М., 1977. – С. 327-328.
17. Малевская М.В., Пескова А.А. Древнерусская Успенская церковь в Дорогобуже Волынском // Проблемы изучения древнерусского зодчества. – С-Пб, 1996. – С. 57-60.
18. Малевская М.В., Шолохова Е.В. Раскопки архитектурных памятников в Любомле и Владимире-Волынском // АО 1975. – М., 1976. – С. 354-355.
19. Михайлова Р. Художня культура південно-західної Русі X – першої половини XIV ст.: Автореф. дис... канд. іст.

- наук. – К., 1994. – 22 с.
20. Откович З. До питання агрибуції, датування та реконструкції ікони „Богородиця Одигітрія” XIII ст. з села Дорогобуж // Родовід. – №8. – 1994. – С. 52-58.
 21. Панишко С.Д. Дослідження оборонних споруд на давньоруських городищах Волині // Археологічні дослідження, проведені на території України протягом 80-их років державними органами охорони пам'яток та музеями республіки. – К., 1992. – С 111-119.
 22. Пашуто В.Т. Очерки по истории Галицко-Волынской Руси. – М.: Изд-во АН СССР, 1950. – 330 с.
 23. Петегрич В.М. Муравица // Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья (раннеславянский и древнерусский периоды). – К., 1990. – С. 143.
 24. Пескова А.А. Отчет о работе отряда архитектурно-археологической экспедиции 1988 г. в с. Дорогобуж Гошанского р-на Ровенской обл. УССР. – Фонды РКМ, доп. № 17544. – 25 с.
 25. Пономарьова Т.О., Виткалов В.Г., Мельник Я.М. Пересопниця: історико-краєзнавчий нарис. – Рівне, 1999. – 42 с.
 26. Пономарева Т.А., Никольченко Ю.М., Загоруйко Н.И. Исследование летописной Муравицы // АО 1978. – М., 1979. – С. 389-390.
 27. Прищепя Б.А., Нікольченко Ю.М. Муравицьке городище. – Маріуполь: Рената, 2001. – 80 с.
 28. Прищепя Б.А., Нікольченко Ю.М. Літописний Дорогобуж в період Київської Русі. До історії населення Західної Волині в X-XIII століттях. – Рівне: Держ. ред-вид. підпр., 1996. – 246 с.
 29. Раппопорт П.А. Мстислав храм во Владимире-Волынском // Зограф. – Белград, 1977. – № 7. – С. 17-22.
 30. Раппопорт П.А. Раскопки церкви „Старая кафедра” во Владимире-Волынском // АО 1975. – М., 1976. – С. 384-385.
 31. Свешніков І.К., Петегрич В. М. Археологічні дослідження в Муравиці // Археологія. – 1978. – Вип. 28. – С. 79-86.
 32. Свешніков І.К., Нікольченко Ю.М. Довідник з археології України. Ровенська область. – Маріуполь: Рената, 2001. – 80 с.
 33. Терский-Шеломенцев В.С. Пересопниця // Археология Прикарпатья, Волыни и Закарпатья (раннеславянский и древнерусский периоды). – К.: Наукова думка, 1990. – С. 124-126.
 34. Черепнин Л.В. Летописец Даниила Галицкого // Исторические записки. – 1941. – №12 – С. 230-252.
 35. 900-річчя православ'я на Волині (992-1892). – Житомир, 1892. – 619 с.

УДК 63.3(0)б73. Р-85

Шевчук О.В. – ст. II курсу
 спец. „Культурологія” РДГУ
 н.к. – канд. пед. наук, доц. Забута Т.В.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”

Рівненська культурно-просвітницька організація „Просвіта”, яка з перервами існує вже 89 років, була створена у листопаді 1917 року. Майже дев'яносто років самовідданої праці просвітян – ціла епоха в літописі національного пробудження. Жорстоко переслідувана польською владою, рівненська „Просвіта” вже у періоді становлення і розвитку діяльності (1917 – 1939 рр.) створила сотні хат-читалень, драматичних гуртків, рільничих об'єднань, залучила до просвітницької діяльності селян, робітників, інтелігенцію, молодь. Пробуджуючи національну свідомість, захищаючи мову, культуру українського народу, „Просвіта” організувала курси для вихователів дитячих садків, диригентів, режисерів, керівників кооперативів, молодіжних спілок. Не менш славними і складними були і подальші сторінки життєдіяльності обласної організації Товариства „Просвіта”.

Історіографія рівненської „Просвіти” знаходиться у стані становлення. Періодизацію процесу її становлення і розвитку здійснено Є.Гладуною, авторкою численних публікацій у періодичних виданнях, активісткою рівненської обласної організації Всеукраїнського товариства „Просвіта” ім. Т.Г.Шевченка. Окремим сторінкам діяльності рівненської „Просвіти” присвячені нариси, наукові розвідки Оксани Тимошук, Мячеслава Хоронжевського, Миколи Хапатья, Світлани Наконечної, Валентини Ярошук, Євгена Цімка, Олега Гриніва, Михайла Назарука, книжки Бориса Степанишина.

У контексті багатозмістовної діяльності рівненської „Просвіти” виразно прослідковується її стратегічна мета – виховання фізично і морально здорового, духовно збагаченого молодого покоління. Саме такою прагнули бачити молодь фундатори рівненської „Просвіти” адвокат Федір Сумневич і сенатор Олександр Карпинський [1]. Діяльність рівненських просвітян вже згаданого вище першого періоду не подобалась польським урядовцям. Особливу лють викликала так звана Шевченківська академія, яка відбулась у міському театрі 11 березня 1930 року. Тут українська громада, а це була в основному молодь, заспівала „Ще не вмерла Україна” замість польського державного гімну. Поліція заарештувала понад 200 учасників академії, багатьох судили і посадили за ґрати. Тому одним із завдань нашого подальшого дослідження проблеми є пошук імен перших молодих активістів рівненської „Просвіти”.

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО РЕКТОРА	3
<i>Виткалов В.Г., Граб О.В.</i> МОЛОДЬ У СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТОЛІТТЯ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДРУГОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ „КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ І ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТЯ”	4
 РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ГЕНЕЗИ КУЛЬТУРИ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
<i>Шевчук М.В.</i> УКРАЇНСЬКА МЕНТАЛЬНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ІНТЕЛЕКТУ: ДОСВІД ДЛЯ МОЛОДОЇ ГЕНЕРАЦІЇ	7
<i>Корольчук О. І.</i> МОРАЛЬНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	9
<i>Возна Т.О.</i> ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ГОЛОВНИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ МОЛОДІ.....	10
<i>Кутузова Г.</i> АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	13
<i>Перець О.М.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩОГО ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	15
<i>Терновенко Д.С.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ (на прикладі студентської молоді ЛНПУ ім. Т.Шевченка).....	18
<i>Потапчук Т.В.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНІ ЦІННОСТІ І ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ УСТАНОВОК СТАРШОКЛАСНИКІВ	21
<i>Пузиченко Т.</i> ГУРТКИ, ТВОРЧІ ОБ’ЄДНАННЯ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК СФЕРА РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	23
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА ЯК ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	27
<i>Терешко Л.В.</i> КУЛЬТУРА ЗДОРОВ’Я ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ.....	30
<i>Семенович О.Л.</i> ІСТОРИОГРАФІЯ ДАВНЬОРУСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ВОЛИНИ.....	33
<i>Шевчук О.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З МОЛОДДЮ У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ РІВНЕНСЬКОЇ „ПРОСВІТИ”	37
 РОЗДІЛ ІІ. ДИНАМІКА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	
<i>Шевчук К.С.</i> ЕТИЧНИЙ ВИМІР ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ	39
<i>Виткалов С.В.</i> МОЛОДЬ У КУЛЬТУРНОМУ КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (регіональний аспект)	44
<i>Кузьмук О.М.</i> НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ТВОРЕННЯ ГЛОБАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА	46
<i>М’якота І.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕЛІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА ЇЇ РОЛЬ У СУСПІЛЬСТВІ.....	48
<i>Шуба А.І.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО РІВНЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ УТВЕРДЖЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ	51
<i>Кучина Н.І.</i> СТАВЛЕННЯ МОЛОДІ ДО СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАВНИЦТВА В УКРАЇНІ	54
<i>Швая Д.В.</i> ПРОБЛЕМА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58
<i>Війтович Г. В.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	

СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	60
<i>Гумен Ю.В.</i> ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ І СУЧАСНА СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ	62
<i>Марчук Ю. М.</i> МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА ФІЛЬТРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	64
<i>Кравченко Т.В.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ.....	67
<i>Вакульчук М.В.</i> МАЙСТЕРНІСТЬ ТА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	69
<i>Старенька О.О.</i> ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ (на прикладі художньо-педагогічного факультету РДГУ).....	73
<i>Шеретюк Р.М.</i> РЕЛІГІЙНИЙ ФАКТОР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	74
<i>Куліда К.М.</i> ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	76
<i>Пшебільська Л.Г.</i> ТЕНДЕНЦІЇ В ЗМІНАХ СТРУКТУРИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ	78
<i>Хоменко О. В.</i> ЗАПИТИ І ПОТРЕБИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ (на матеріалах РІС КСУ)	80
<i>Савич К.</i> СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ СУБКУЛЬТУРИ.....	82
<i>Карпович К.П.</i> САКРАЛЬНА ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА У КОНТЕКСТІ ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ.....	84
<i>Загаєвська О.</i> ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	86
<i>Ковальчук Л.М.</i> ХРИСТІЯНСЬКА МОРАЛЬ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ТА ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ	89
<i>Миркевич О.В.</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК ОСНОВА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РУХІВ.....	91
<i>Кузіч Р.С.</i> МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ КУЛЬТУРИ.....	93
<i>Гончаров А.О.</i> УПА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ: МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	96
<i>Перебийнос С.І.</i> КОМУНІКАТИВНІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗНАЙОМСТВА (на матеріалах РІС КСУ)	98
<i>Заладовська О. В.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ ШЛЮБ: ПОГЛЯД МОЛОДІ.....	100
<i>Бондарчук А.Я.</i> ВИХОВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ СІМЕЙНИХ ВЗАЄМИН.....	102
<i>Заладовська О.В.</i> ГЕНДЕРНА СТРУКТУРА СІМ'Ї: СОЦІАЛЬНО-Педагогічний АСПЕКТ.....	104
<i>Коберська Т.М.</i> САМОРОЗВИТОК І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ.....	106
<i>Левенець М., Старенька О.</i> ЛІДЕРСТВО ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ САМОСТВЕРДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ	108
<i>Чаус Ю.А.</i> ОБРАЗ РЕЛІГІЙНОСТІ В СТУДЕНТСЬКІЙ СУБКУЛЬТУРІ.....	111

РОЗДІЛ ІІІ. ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ДУХОВНОГО ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ

<i>Деркач М.В.</i> ОСНОВНІ ЗАСАДИ СЕМІОТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ МУЗИЧНОЇ ЕСТЕТИКИ	113
<i>Гнатюк В.</i> ОБРАЗ РЕЦИПІЕНТА ХУДОЖНЬОГО ТВОРУ В АВТОРСЬКІЙ КАРТИНІ СВІТУ (на матеріалі класицизму і бароко).....	115
<i>Кошова І. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА ЛІВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ ПЕРІОДУ БАРОКО У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	118
<i>Макотера А.В.</i> РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНИХ ПОЧУТТІВ НА ПРИКЛАДІ РОЗГЛЯДУ ПОРТРЕТНОГО ЖИВОПИСУ УКРАЇНИ ХVIII-XIX ст.....	120
<i>Бєдакова С.В.</i> ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЧІВ ПРАЗЬКОЇ КОНСЕРВАТОРІЇ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТОЛІТТЯ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРОТВОРЕННЯ.....	123
<i>Бєлова О. С.</i> НЕОБАРОКО В УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ 1920-х рр.....	126
<i>Бєлова О. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ДУХОВНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ: УРОКИ ІСТОРІЇ (на прикладі діяльності українського театру Л. Курбаса).....	128
<i>Шепелева І.А.</i> РОЛЬ УКРАЇНСЬКОГО АНДЕГРАУНДУ В ПОШУКУ ДУХОВНОЇ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	131
<i>Парфенюк В.І.</i> ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ Й ПАТРІОТИЗМУ МОЛОДІ (на прикладі історичного роману Р.Іваничука „Мальви”).....	137
<i>Купець Л.М.</i> ПРОЗОВА ТВОРЧІСТЬ ЮРІЯ АНДРУХОВИЧА ЯК ФЕНОМЕН ПОСТМОДЕРНУ.....	140
<i>Дацик М.В., Левенець М.В.</i> МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРАКТИКИ: ДО ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	143
<i>Шемуровська О., Черуха А.А.</i> ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ	146
<i>Федоришин М.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ КОЛЯДНИХ ФОЛЬКЛОРНИХ ФЕСТИВАЛІВ, СВЯТ ТА КОНКУРСІВ НА ВОЛИНІ. 149	
<i>Радковська Л.М.</i> ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНА ТА ВИХОВНА РОЛЬ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ.....	151
<i>Соловійов В.А.</i> ПСИХОЛОГО-ЕМОЦІЙНИЙ ЕФЕКТ СПРИЙМАННЯ МУЗИЧНОГО ТВОРУ	154
<i>Довбенчук О.І.</i> ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ НА КРАСЗНАВЧОМУ МАТЕРІАЛІ	157
<i>Глухенький М.Ф.</i> ВИВЧЕННЯ МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ЗВ’ЯЗКІВ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ- ІМПРЕСІОНІСТІВ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРОЦЕСІВ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	159
<i>Власюк Г.І.</i> МУЗЕЄФІКАЦІЯ ЗАМКОВИХ КОМПЛЕКСІВ У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНИ.....	161
<i>Глушук О.Г.</i> АМАТОРСТВО ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ	165
<i>Швець Л.В.</i> ТРАДИЦІЇ РОДИННОГО ВИХОВАННЯ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	167
<i>Помогалова К.В., Аксьонова І.О.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ (на прикладі Студентського Центру моди Брянківського технолого-економічного технікуму Луганського педагогічного університету імені Тараса Шевченка).....	170
<i>Крайлюк Л.В.</i> ТВОРЧА СПАДЩИНА НІЛА ХАСЕВИЧА У СИСТЕМІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ	

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

*Альманах наукового товариства “Афіна” кафедри культурології
Рівненського державного гуманітарного університету*

Випуск 5

Наукове редагування – *проф. Виткалов В.Г.*
Комп’ютерна верстка та макет – *Кравчук В.Ю.*
Упорядкування і коректура – *Виткалов В.Г., Граб О.В.*
Редактор – *Парфенюк В.І.*
Відповідальна за випуск – *Виткалов В.Г.*

Здано до набору 10.12.2005. Підписано до друку 20.02.2006.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 21. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології. Тел. 8 (0362) 22-20-32

Актуальні питання культурології: Альманах наукового товариства „Афіна” кафедри культурології:
Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції „Культуротворчий потенціал молоді і
перспективи культурної інтеграції людства у ХХІ століття”. – Випуск 5. – Рівне: РДГУ, 2007. – 181 с.

**ББК 71.0
УДК 168.522**